

Film: Podwójnie wolne. Prawa polityczne kobiet 1918.

Scenariusz lekcji do filmu dla szkoły podstawowej

Czas trwania: 90 min (2x45 min)

Struktura zajęć:

Cz. I: Prezentacja: 45 min

Cz. II: Opracowanie: 45 min

Cele zajęć dla szkoły podstawowej

Uczestnik zajęć: uczeń szkoły podstawowej klasy 7 lub 8

Zna:

- pojęcia: emancypacja, równouprawnienie, sufrażystki, prawa wyborcze
 - datę uzyskania praw wyborczych przez Polki: 28 listopada 1918
 - środowiska i główne organizacje zrzeszające kobiety na ziemiach polskich w ich walce o równouprawnienie oraz o odzyskanie niepodległości
 - formy aktywności społecznej i politycznej Polek od II połowy XIX w. do początków tworzenia się państwowości
-

Rozumie:

- przyczyny i skutki walki kobiet o równouprawnienie
 - związek działań emancypacyjnych z koniecznością dostępu kobiet do edukacji
 - potrzebę aktywnej postawy społecznej w wymiarze lokalnym i ogólnopaństwowym
-

Potrafi:

- podać przykłady kobiet z kręgu działaczek ruchu emancypacyjnego
 - opisać udział kobiet w procesie odzyskania niepodległości i odbudowy państwowości
 - wyjaśnić czym różnią się prawa wyborcze czynne od praw wyborczych biernych
 - wskazać reminiscencje ruchu emancypacyjnego w Polsce w późniejszych okresach (latach)
-

Kształci umiejętności:

- pozyskiwania informacji za pośrednictwem przekazu audiowizualnego
- kreatywnego działania twórczego i umiejętności „bycia w roli”
- współpracy w grupie w ramach wyznaczonego zadania edukacyjnego
- formułowania jasnych i zrozumiałych wypowiedzi
- wrażliwości estetycznej w kontakcie z obrazem filmowym

Środki dydaktyczne

- film edukacyjny animowany „Podwójnie wolne. Prawa polityczne kobiet 1918” (2020) reż. Agnieszka Konik, Łukasz Izert, (czas trwania filmu: 20 min 19 s)
- materiały piśmiennicze: ołówek, kredki, kolorowe pisaki, karton A3
- materiały uzupełniające dla nauczyciela: **załącznik 1** (Opis filmu. Wzór notatki ucznia. Słownik pojęć. Kalendarium uzyskania przez Polki praw wyborczych. Kalendarium przyznawania kobietom praw wyborczych na świecie. Wzór krzyżówki.)
- materiały pomocnicze dla nauczyciela: **scenariusz lekcji**, **załącznik 2** (Instrukcja pogadanki), **załącznik 3** (Instrukcja wykonania plakatu), **załącznik 4** (Karta oceny plakatu)
- materiały uzupełniające dla uczniów: **załącznik 5** (Karty pracy ucznia: 5A, 5B, 5C), **załącznik 6** (Karta notatki), **załącznik 7** (Instrukcja opracowania plakatu), **załącznik 8** (Pakiet pomocniczy dla ucznia), **załącznik 9** (Karty edukacyjne), **załącznik 10** (Krzyżówka - zadanie domowe)

Metody i formy pracy

pogadanka, pokaz, gra dydaktyczna, drama, praca w grupach, technika plakatu

Część I

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie - 5 min

Zapoznanie z tematyką filmu (**załącznik 1**). Zapowiedź projekcji, czasu jej trwania oraz formy pracy (praca w parach) w trakcie oglądania filmu. Rozdanie kart pracy (**załącznik 5**). Ważne, aby w miarę możliwości, uczniowie wypełniali trzy rodzaje kart pracy (**od A do C**) w równej proporcji.

2. Projekcja - 20 min 19 s

Wypełnianie zadań zgodnie z przyjętym planem; uczniowie pracują w parach nad wyznaczonymi zadaniami w formie kart pracy, wspomagającymi ukierunkowany odbiór filmu. Uzupełnione w trakcie oglądania filmu karty pracy będą stanowić podstawę do recepcji treści filmu w dalszej części lekcji oraz pracy twórczej uczniów w części II zajęć.

3. Analiza - 10 min

Omówienie tematyki filmu: sprawdzenie stopnia przyswojenia i zrozumienia treści filmu, uzupełnienie niezrozumiałych pojęć i zagadnień, interpretacja poznanych treści. Opracowanie merytorycznej warstwy filmu może być prowadzone w sposób uporządkowany w formie pogadanki (**załącznik 2**) i w oparciu o wypełnione karty pracy.

4. Synteza - 10 min

Podsumowanie tematyki filmu: zestawienie poznanych treści w formie notatki (**załącznik 6**).

Część II

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie - 5 min

Przygotowanie sali do pracy w grupach: zorganizowanie trzech stanowisk niezbędnych do powstania pracy plastycznej. Podział na trzy grupy odpowiadające trzem rodzajom kart pracy (**od A do C**). Nawiązanie do poznanej w I części zajęć problematyki i wyznaczenie celu i zakresu pracy twórczej uczniów w formie przygotowania plakatu z hasłem agitacyjnym danego środowiska emancypantek (**załącznik 3**).

2. Rozwinięcie - 30 min

Praca twórcza uczniów w grupach (**od A do C**) w oparciu o materiały dydaktyczne: karty pracy (**załącznik 5**), pakiet pomocniczy dla ucznia (**załącznik 8**). Praca uczniów przebiega zgodnie z instrukcją opracowania plakatu (**załącznik 7**). Prace powinny oddawać zakres postulatów i profil działalności danego środowiska emancypacyjnego. Należy zwrócić uwagę, że na efekt końcowy powinna składać się: zgodność merytoryczna, pomysłowość i estetyka wykonania pracy plastycznej. Ocenie podlegać będzie również: dotrzymanie wymogu czasowego oraz efektywność wypowiedzi i poprawność językowa w czasie prezentacji przygotowanych prac.

a. Przygotowanie (15 min)

Uczniowie opracowują wspólnie koncepcję plakatu, podział zadań do jego przygotowania i prezentacji oraz formułują hasło(a) propagujące postulaty ruchu i zachęcające do podjęcia działań w celu ich osiągnięcia. Pracują nad realizacją zadania z uwzględnieniem limitu czasu.

b. Prezentacja (15 min)

Uczniowie eksponują kolejno efekt prac grupowych. Ekspozycji opracowanych plakatów towarzyszy wypowiedź na temat przygotowanego hasła agitacyjnego dla wskazanego nurtu emancypacyjnego. Uczniowie pracują w oparciu o instrukcję opracowania plakatu (**załącznik 7**).

3. Podsumowanie - 10 min

Wspólna ocena prac zgodna z przyjętymi kryteriami. Refleksja ze wskazaniem elementów, które łączą wszystkie działaczki (m.in.: aktywność, odwaga, determinacja, edukacja, udział w walce o niepodległość). Utrwalenie treści zajęć w formie gry dydaktycznej (**załącznik 9**).

4. Propozycje pracy domowej:

(1) Uzupełnij krzyżówkę (**załącznik 10**)

(2) Wyszukaj w zasobach Internetu informacje dotyczące działaczki walczącej o prawa kobiet w Twoim regionie lub prowadzącej aktywną działalność na polu społecznym. W kilku zdaniach określ jej sylwetkę: podaj dane biograficzne i opisz zakres jej działań. Forma pracy dowolna (notatka, prezentacja)

Lub

- (3) Zlokalizuj w Twojej miejscowości lub regionie gdzie mieszkasz miejsca (budynki), w których jeszcze przed I wojną światową toczyły się ważne wydarzenia dla ruchu emancypacji kobiet (np. szkoły: dla dziewcząt, rolnicze, spółdzielnie - kooperatywy, pierwszy sklep z lokalnymi produktami, ochronki dla dzieci itp., miejsca spotkań/zjazdów kobiet) lub też kobiece inicjatywy społeczne (zrób notatkę, wskaż miejsce i opisz co tam było)

Załącznik 1

Opis filmu: **PODWÓJNIE WOLNE. Prawa polityczne kobiet 1918**

Film *Podwójnie wolne. Prawa polityczne kobiet 1918* przedstawia genezę, kontekst i specyfikę ruchu emancypacyjnego w Polsce wraz z jego reminiscencjami aż do współczesności. Nadanie w 1918 r. Polkom czynnych i biernych praw wyborczych stawiało Polskę w szeregu najbardziej demokratycznych i postępowych państw Europy u początków XX wieku. Tytuł filmu *Podwójnie wolne*, to słowa jednej z sufrażystek, komentujących ukazanie się Dekretu z dnia 28 listopada 1918 r., na mocy którego przyznano Polkom pełnię praw wyborczych¹. Zwracają one uwagę na szczególny rodzaj splatania się walki Polek o równouprawnienie z walką o niepodległość kraju. Film opowiada o Polkach w dwojaki sposób – jako o obywatelkach, które po 123 latach odzyskały swoje państwo i jako o kobietach, które w odzyskanym państwie otrzymały pełnię praw wyborczych.

Przełom wieków XIX i XX to na świecie czas przemian gospodarczych, politycznych i społecznych. Państwo Polskie nie istniało, było pod władzą trzech państw zaborczych i podlegało różnym systemom prawnym i różnym monarchom. Polki w trzech zaborach w odmienny sposób walczyły o niepodległość i dążyły do uzyskania dla siebie praw. „Kwestia kobieca” z całą siłą została podniesiona po klęsce powstania styczniowego, kiedy społeczeństwo polskie dotknęły represje (zsyłki, więzienie, konfiskata majątków), a kobiety znalazły się w trudnej sytuacji materialnej. Ich problemy dostrzegali pozytywiści, którzy nagłaścili hasło emancypacji kobiet. W latach 90. XIX wieku zaczęły kształtować się środowiska sufrażystek, działające we wszystkich trzech zaborach. Do najważniejszych należały chrześcijańskie Zjednoczone Koło Ziemianek (ZKZ) oraz postępowy Związek Równouprawnienia Kobiet Polskich (ZRKP). Na początku XX wieku w otoczeniu Józefa Piłsudskiego pojawiła się grupa socjalistycznych działaczek niepodległościowych nazywanych dromaderkami, które działały w Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej (OB PPS). Środowiska te pomimo różnic światopoglądowych, potrafiły razem działać dla osiągnięcia wspólnego celu jakim była zmiana sytuacji społecznej i ekonomicznej kobiet. Wszystkie trzy środowiska spotkały się później na frontach I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej, a w II RP pierwsze posłanki ponad partyjnymi podziałami stworzyły podstawy opieki społecznej.

Pierwsze polskie sufrażystki pochodziły przede wszystkim z rodzin ziemiańskich i inteligentnych, w których można zaobserwować proces dziedziczenia wartości narodowych oraz idei patriotyzmu. Zostały one ukształtowane przez swoje matki i babki, z których wiele było weterankami walk niepodległościowych, uczestniczyło w powstaniach oraz działało aktywnie na rzecz podtrzymania polskości. Walka o prawa polityczne połączona z ideą niepodległości ukształtowała wśród kobiet etos odpowiedzialności za państwo.

¹ Dekret Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z dnia 28 listopada 1918 r. o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19180180046/O/D19180046.pdf>

W filmie odnajdziemy znane, mniej znane oraz zupełnie zapomniane kobiety, których dorobek i życiorysy stanowią integralną część historii Polski. Do przybliżenia postaci i wydarzeń sprzed lat wykorzystano w filmie zdjęcia archiwalne, pochodzące ze zbiorów Polony, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Muzeum Niepodległości oraz Studium Polski Podziemnej w Londynie. Zdjęcia te zostały pokolorowane i zaanimowane. W filmie wykorzystano techniki animacji 2D, a ruch przemawiających postaci powstał w oparciu o rzeczywisty ruch aktora. Celem zabiegów technicznych była animacja postaci w filmie, by po latach znów usłyszeć ich głosy i przywrócić pamięć o Polkach, które nie tylko stały się podwójnie wolne odzyskując niepodległą Ojczyznę i uzyskując prawa wyborcze, ale także same aktywnie o ową niepodległość walczyły.

Wzór notatki ucznia:

Kobiety walczące o równouprawnienie, czyli przyznanie im takich samych praw jakie mieli mężczyźni, nazywano emancypantkami (łac. emancipatio - wyzwolenie), a w późniejszym okresie feministkami (łac. femina - kobieta). Emancypacja kobiet dotyczyła wszystkich obszarów ich życia społecznego (edukacji, podejmowania pracy, ubioru, uprawiania sportu czy samostanowienia).

W XIX wieku w krajach zachodnich kobiety zaczęły domagać się możliwości uczestniczenia w życiu politycznym i przyznania im praw wyborczych: czynnych (prawa do głosowania i wybierania) i biernych (prawa do kandydowania i wybieralności). Kobiety walczące o prawa wyborcze nazywano sufrażystkami (łac. suffragium - głos wyborczy).

W latach 90. XIX wieku na ziemiach polskich również zaczęły kształtować się środowiska sufrażystek. Do najważniejszych organizacji sufrażystowskich należały feministki zrzeszone w Związku Równouprawnienia Kobiet Polskich (ZRKP), chrześcijańskie demokratki działające w Zjednoczonym Kole Ziemianek (ZKZ) oraz działaczki niepodległościowe nazywane dromaderkami (żołnierkami), które wchodziły w skład Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej (OB PPS).

Prawa polityczne Polki uzyskały w dniu 28 listopada 1918 roku na mocy Dekretu Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego.

Słownik pojęć:

Prawa obywatelskie - to prawo do pracy, prawo do nauki, prawo wyborcze

Prawa wyborcze - to czynne (prawo do głosowania i wybierania) i bierne (prawo do kandydowania i wybieralności)

Prawa polityczne - to prawa wyborcze, prawo do zrzeszania się, prawo do rzetelnej informacji oraz wolności słowa

Kalendarium uzyskania przez Polki praw wyborczych:

28 listopada 1918 r. wydanie Dekretu o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, podpisanego przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego przyznającego kobietom czynne i bierne prawa wyborcze.

26 stycznia 1919 r. pierwsze wybory do Sejmu Ustawodawczego. Mandat zdobywają: Zofia Moraczewska, Gabriela Balicka, Irena Kosmowska, Jadwiga Dziubińska i Maria Moczyłowska.

10 lutego 1919 r. pierwsze posiedzenie Sejmu Ustawodawczego.

2 maja 1919 r. wybory uzupełniające do Sejmu Ustawodawczego na Pomorzu.

Mandat zdobywa Anna Anastazja Piasecka.

1 czerwca 1919 r. wybory uzupełniające do Sejmu Ustawodawczego w Wielkopolsce.

Mandat otrzymują: Zofia Sokolnicka i Franciszka Wilczkowiakowa.

Kalendarium przyznawania kobietom praw wyborczych na świecie:

- 1869** terytorium Wyoming w Stanach Zjednoczonych
- 1881** wyspa Man dependencji korony brytyjskiej
- 1893** Nowa Zelandia (bierne 1919)
- 1902** Australia (z wyjątkiem rdzennej ludności aż do 1962)
- 1906** Finlandia
- 1908** Dania (bierne 1915)
- 1913** Norwegia
- 1915** Islandia
- 1917** Kanada (bierne 1919), Holandia (bierne 1919), Rosja, Łotwa, Estonia, Urugwaj (bierne 1927)
- 1918** Polska, Litwa, Niemcy, Austria, Wielka Brytania (bierne 1928), Azerbejdżan, Armenia, Kirgistan
- 1919** Szwecja (bierne 1921), Węgry (bierne 1945), Belgia (bierne 1948), Luksemburg, Gruzja, Białoruś, Ukraina
- 1920** Stany Zjednoczone (19. poprawka do Konstytucji Stanów Zjednoczonych, wcześniej w zależności od stanu), Albania, Czechosłowacja
- 1922** Irlandia, Birma
- 1924** Mongolia, Kazachstan, Tadżykistan
- 1927** Turkmenistan
- 1929** Mołdawia, Rumunia (bierne 1946)
- 1930** Turcja (bierne 1934), Republika Południowej Afryki (tylko dla kobiet pochodzenia europejskiego i azjatyckiego, bierne 1994)
- 1931** Portugalia (bierne 1976), Hiszpania, Sri Lanka
- 1932** Brazylia, Malediwy, Tajlandia
- 1934** Kuba
- 1937** Filipiny, Bułgaria (bierne 1944)
- 1939** Salwador
- 1944** Francja, Jamajka, Bermudy
- 1945** Senegal, Togo, Włochy, Jugosławia

- 1946** Dżibuti, Gwatemala, Włochy, Rumunia, Japonia (1947), Korea Północna, Liberia, Wietnam, Wenezuela
- 1947** Indie, Pakistan, Chiny, Tajwan, Singapur, Malta, Meksyk, Argentyna
- 1948** Izrael, Korea Południowa, Surinam, Niger, Seszele
- 1949** Syria, Chile, Kostaryka
- 1950** Barbados, Haiti
- 1951** Nepal
- 1952** Boliwia, Liban (wyłącznie dla kobiet legitymujących się wykształceniem podstawowym do 1957 roku)
- 1953** Bhutan, Gujana
- 1954** Kolumbia
- 1955** Peru, Nikaragua, Honduras, Kambodża, Ghana, Etiopia
- 1956** Egipt, Gabon, Mali, Mauritius
- 1956** Malezja
- 1957** Tunezja
- 1958** Czad, Nigeria, Laos
- 1959** Brunei, Tanzania, Madagaskar, San Marino
- 1960** Cypr, Bahamy, Gambia
- 1961** Paragwaj, Rwanda, Burundi, Sierra Leone, Mauretania, Malawi
- 1962** Monako, Algieria, Uganda, Zambia
- 1963** Maroko, Iran, Afganistan (do 1996, ponownie od 2001), Kongo, Kenia, Fidżi
- 1964** Sudan
- 1965** Botswana
- 1970** Andora
- 1971** Szwajcaria (kanton Appenzell Innerrhoden - dopiero w 1990 roku), Bangladesz
- 1974** Jordania
- 1975** Mozambik, Vanuatu
- 1979** Palau
- 1980** Irak
- 1984** Liechtenstein
- 1985** Kuwejt (do 1999, ponownie od 2005)
- 1989** Namibia
- 1997** Katar
- 2002** Bahrajn
- 2003** Oman
- 2006** Zjednoczone Emiraty Arabskie (z ograniczeniami, rozszerzone w wyborach 2011)
- 2015** Arabia Saudyjska

Załącznik 2

Instrukcja pogadanki*

Pytania wprowadzające

N: W jaki sposób ograniczone było życie kobiet na ziemiach polskich w II połowie XIX wieku?

U: nie miały równych praw z mężczyznami, nie mogły studiować, nie miały kwalifikacji zawodowych, nie miały dobrej pracy, nie miały środków utrzymania, nie mogły samodzielnie decydować o sobie, majątku i wychowaniu dzieci, podlegały represjom popowstaniowym

N: Kto pierwszy zauważył potrzebę walki o prawa kobiet?

U: pozytywiści warszawscy, pisarze, dziennikarze

N: Jaka kobieta ze świata nauki upominała się o dostęp dziewcząt do edukacji?

U: Maria Skłodowska-Curie

N: Czy ruch kobiecy rozwinął się we wszystkich zaborach?

U: tak, ale w zaborze pruskim najpóźniej

N: Jakie odłamy ruchu sufrażystek powstały na ziemiach polskich?

U: feministki, chrześcijańskie demokratki, dromaderki

Pytania rozwijające

N: Jaką działalność prowadziło środowisko feministek?

U: działały przede wszystkim w dużych miastach, powołały ZRKP, wydawały czasopisma m.in. „Ster”, pisały artykuły, prowadziły na łamach swoich czasopism kampanię na rzecz zrównania praw kobiet i mężczyzn, ukazywały przejawy dyskryminacji na gruncie rodzinnym

N: Jaką działalność prowadziło środowisko chrześcijańskich demokratek?

U: powołały ZKZ, zakładały szkoły, uczyły higieny, prowadziły kursy zawodowe, działały na wsi organizowały na wsiach Koła Włociańskie złożone z kobiet i dziewcząt wiejskich. Zakładały dla nich warsztaty zawodowe, gdzie młode chłopki mogły nauczyć się podstaw zawodu: gotowania, szycia, haftu, czy pielęgniarstwa. Kursy zawodowe połączone były z nauką czytania, pisania, podstawami rachunkowości

N: Jaką działalność prowadziło środowisko dromaderek?

U: działały w ramach OB PPS, walczyły z bronią w ręku, przewoziły broń, kształciły się w zakresie wojskowości, prowadziły walkę o niepodległość

N: Jak zachowały się kobiety w czasie I wojny światowej i wojny 1920 r.?

U: brały udział w walce, działały w organizacjach wojskowych i paramilitarnych

Pytania podsumowujące

N: O co walczyły kobiety w tak długim czasie i w tak różny sposób?

U: o prawa polityczne, o prawo do głosowania, o równouprawnienie, o zrównanie w ramach prawa cywilnego, o dostęp do edukacji, o niepodległość

N: Który z postulatów kobiet był najważniejszy na jesieni 1918 r.?

U: postulat dostępu do głosowania, bycia posłanką (bierne i czynne prawo wyborcze)

N: Kiedy Polki uzyskały prawa wyborcze? Na mocy jakiego dekretu?

U: 28 listopada 1918 r., Dekret Naczelnika Państwa o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, [dekret] Józefa Piłsudskiego

N: Którą rocznicę nadania praw wyborczych kobietom będziemy obchodzić w 2020 r.?

U: 102

N: Ile kobiet uzyskało w 1919 r. mandat poselski/znalazło się w sejmie?

U: 8

N: Jaka sfera życia społecznego stała się domeną ich działalności?

U: opieka społeczna

N: Jak należy rozumieć stwierdzenie, że prawa wyborcze (polityczne) nie są celem, ale środkiem do równouprawnienia?

U: było zapowiedzią dalszej walki o prawa, wskazywało na potrzebę aktywności kobiet w warunkach niepodległości

N: Kiedy Polki uzyskały zrównanie praw z mężczyznami i pełny dostęp do edukacji?

U: w okresie II Rzeczypospolitej, po odzyskaniu niepodległości, w odrodzonym państwie

* instrukcja zawiera propozycję pytań nauczyciela (N) i sugerowanych odpowiedzi uczniów (U)

Załącznik 3

Instrukcja wykonania plakatu

1. Podział klasy na trzy grupy zgodnie z przydzielonymi w I części lekcji kartami pracy (od A do C):

Grupa A: Feministki

Grupa B: Chrześcijańskie Demokratki

Grupa C: Dromaderki

2. Przydzielenie wyznaczonych miejsc pracy oraz materiałów piśmienniczych. Rozdanie pakietów pomocniczych dla poszczególnych grup

A. Pakiet pomocniczy dla ucznia

- Podsumowanie
- Grafika/kadr z filmu
- Informacje o organizacjach: ZRKP, LKPW
- Biogramy: Zofia Daszyńska-Golińska, Maria Dulębianka, Paulina Kuczalska-Reinschmit, Aleksander Świętochowski, Justyna Budzińska-Tylicka
- Cytaty

B. Pakiet pomocniczy dla ucznia

- Podsumowanie
- Grafika/kadr z filmu
- Informacje o organizacjach: ZKZ, LKPW, POW
- Biogramy: Irena Kosmowska, Maria Karczewska, Maria Rodziewiczówna, Bolesław Prus, Maria Kretkowska
- Cytaty

C. Pakiet pomocniczy dla ucznia

- Podsumowanie
 - Grafika/kadr z filmu
 - Informacje o organizacjach: OB PPS, POW, LKPW, OLK
 - Biogramy: Zofia Praussowa, Aleksandra Piłsudska (z domu Szczerbińska), Aleksandra Zagórska, Józef Piłsudski, Wanda Krahelska
 - Cytaty
-

3. W oparciu o pakiet pomocniczy dla ucznia (załącznik 8) zawierający:

podsumowanie, grafikę, informacje o organizacjach, biogramy, cytaty oraz wypełnione tabele (**karty pracy ucznia - załącznik 5**) sporządzone w trakcie projekcji filmu, uczniowie tworzą plakat z hasłem dla danego środowiska sufrażystek (**A, B lub C**).

4. Efekt wspólnej pracy uczniowie prezentują wchodząc „w rolę” postaci związanych z danym środowiskiem i wygłaszając przygotowane hasła agitacyjne

Załącznik 4

Karta oceny plakatu

Karta zawiera propozycję oceny, która obejmuje zarówno fazę jego przygotowania jak i fazę prezentacji plakatu. Ocenie podlega zakres merytoryczny, estetyczny i organizacyjny, wyrażony skalą od 1 do 5. Ocena końcowa stanowi średnią w/w punktów.

Zawartość

- trafność doboru hasła (zgodność z profilem wybranej grupy działaczek)
- pomysłowość sformułowania hasła (oryginalny sposób przekazu)

Wykonanie

- poprawność językowa (zachowanie zasad gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych)
- estetyka plakatu (kompozycja, kolorystyka, staranność)

Pokaz

- zachowanie limitu czasowego
- ekspresja i wejście „w rolę” (dykcja i siła głosu, oddanie charakteru odgrywanej postaci)

Zaangażowanie

- podział zadań w grupie
- współpraca w trakcie realizacji zadania

Kryteria oceny	Grupa A (feministki)	Grupa B (chrześcijańskie de- mokratki)	Grupa C (dromaderki)
Zawartość			
Wykonanie			
Pokaz			
Zaangażowanie			
Średnia ocen			
